

Quinde aside

randū est de vitijs oppositis tēpātie. Et circa hoc q̄runt quatuor. 1° vtrū isensibilitas sit pctm̄. 2° vtrū in tempan- tia sit vitiiū puerile. 3° de comparatione intē- perantie ad timiditatem. 4° vtrū vitiiū intē- perantie sit maxime opprobriosum.

Ad primum sic proce-

ditur. **V**idēt q̄ isensibilitas non sit vitium dicitur. n. isensibiles q̄ deficiunt circa delectatiōes tactus. s̄z in his penitus deficē vide- tur eē laudabile et vtuosum. **D**r. n. Daniel. x^o. In dieb⁹ ill' ego Daniel lugebā triū ebdoma- darū tēpus: panē desiderabile nō cōmedi. et caro et vinū n̄ introierūt i os meū: s̄z neq̄ vn- quēto vinctus sū. q̄ isensibilitas nō ē pctm̄.

Bonū hoīs ē fm̄ rōnē eē fm̄ **D**yo. 4° ca^o: d̄ diuī. nō. s̄z abstinere ab oīb⁹ delectabilib⁹ tactus maxime pmouet hoīs i bono rōnis **D**r. n. Daniel. p. q̄ pueris q̄ vtebāt legumib⁹ dedit de⁹ sciam et disciplinā i oī libro et sapia q̄ isensibilitas q̄ vltter repellit h⁹ mōi delecta- tiones nō ē vitiosa. **I**llud p̄ qd̄ maxime receditur a peccato nō vidēt eē vitiosū. s̄z h̄ ē potissimū remediū abstinēdi a pctō q̄ ali- qs fugiat delectationes: qd̄ p̄inet ad insensi- bilitatē. **D**icit. n. p̄hs i 2° ethicozū q̄ abyrcien- tes delectatiōnē min⁹ peccabim⁹. q̄ isensibili- tas nō ē aliqd̄ vitiosū.

Sz 3. nihil opponit virtuti nisi vitiiū. sed isensibilitas virtuti tem- perātie oppōitur: ut p̄ per p̄hm̄ in 2° et 3° ethi- corū. ergo isensibilitas est vitium. **R**o^o di- cendum q̄ omne illud quod cōtrariat̄ ordi- ni naturali ē vitiosū. natura aut̄ delectatiōnē appōitū operationibus necessarys ad vitas hoīs. et iō nālis ordo requirit ut hō intantuz h⁹ mōi delectationib⁹ vtaf quantum necessa- riū ē saluti humane: uel q̄ntum ad cōseruatio- nem indiuidui: uel quātum ad cōseruationē speciei.

Si qs q̄ intātū delectatiōnē refugēt q̄ pretermittet ea q̄ sūt necessaria ad cōserua- tiōnē nature peccat̄ q̄i ordini nāli repugnāt et hoc pertinet ad vitium isensibilitatis. **S**ci- endū tñ q̄ ab h⁹ mōi delectationibus conse- quētib⁹ h⁹ mōi operationes quandoq̄ lau- dabile uel etiā necessariū ē abstinē p̄pter ali- quē finē s̄c̄ p̄p̄ sanitatē corporālē aliq̄ absti- nēt a gbusdā delectatōib⁹ cibi et pot⁹ et vene-

reoz. et etiā p̄p̄t alic⁹ officij executionē: sicut athletas et milites necesse ē a multis delecta- tionib⁹ abstinere: ut officij p̄p̄riū exequant̄ et siliter penitētes ad recuperādū aīe sanita- tē abstinētia delectabiliū q̄i qdā dicta vtiū et hoīs volētes cōtēplatiōi et reb⁹ diuinis va- care oportet q̄ se magis a carnalib⁹ desiderijs abstrahant: nec aliqd̄ p̄dictoz ad insensibili- tatis vitiiū p̄inet: quia sūt fm̄ rōnē rectas.

Ad p̄mū q̄ dicendū q̄ Daniel illa abstinē- tia a delectationib⁹ vtebat̄: nō quasi p̄pter se abhorēs delectatiōes: ut s̄z se malas. s̄z p̄p̄t aliquem finē laudabilē vt. s̄z idoneū se ad alti- tudinē cōtēplatiōis redderet: abstinēdo. s̄z a cor- palibus delectatōib⁹: vñ et statim ibi subdit de reuelatione facta.

Ad secūdū dicēdum q̄ qz rōnē hō vti nō pōt sine sensituius poten- tijs que indigent organo corporali ut i p̄ hituz est: necesse ē q̄ hō sustentet corp⁹ ad h̄ q̄ rō- ne vtaf. **S**ustētatō aut̄ corpis sit p̄ opatōes delectabiles: vnde nō pōt eē bonū rōnis in homine si abstinēat ab omnib⁹ delectabilib⁹ fm̄ tñ q̄ homo i exequendo actum ratiōnis plus uel minus indiget corporali v̄tute: fm̄ hoc plus uel min⁹ necesse habet delectabilibus corporalibus vti.

Et iō hoīs qui hoc officij af- fūperūt ut cōtēplatiōi vacēt. et bonū spūale q̄i qdā spūali ppagatione i alios transmittāt a multis delectatiōib⁹ laudabiliter abstinēt a quibus illi quibus ex officio cōpetit opibus corporalibus et generationi carnali vacare lau- dabiliter nō abstinēt.

Ad tertij dō q̄ dele- ctatio fugienda ē ad vitandū pctm̄ non tota- liter sed ut vltra querat̄ q̄s necessitas regrat. **Ad secūduz sic proce-**

dif. **V**idēt q̄ imtemperantia nō sit puerile pec- catū: qz sup̄ illud **M**atth. 18°: **N**isi cōuersi fue- rit et effi. sicut paruuli. et c. dicit **J**ero^o. q̄ puu- l⁹ nō p̄seuerat i iracūdia: lesus n̄ meminit: vi- dēs pulchrā mulierē nō delectat̄: qd̄ v̄ria i tēperātie. q̄ imtemperantia nō ē puerile pctm̄.

Pueri n̄ h̄nt nisi cōcupiscētijs cōnaturales s̄z circa cōnaturales cōcupiscētijs parū aliq̄ peccant p̄ imtemperantiā: vt p̄hs dicit i 3° ethi- corū. q̄ imtemperantia nō ē pctm̄ puerile. **P**ueri sūt fouēdi et nutriendi. s̄z cōcupiscētia et delectatio circa q̄ ē imtemperantia ē semper diminuēda et extirpanda: fm̄ illud ad **C**ol. 3°: **M**ortificate mēbra v̄ra sup̄ terrā: q̄ sūt cō- cupiscētia. et c. q̄ imtemperantia nō est puerile pctm̄

intra aut respicit turpitudinē que maxime cōsiderat̄ fm indecētā peccātis. Ad secūdu dicendū q̄ cōsuetudo peccādi diminuit turpitudinē z infamiam peccati fm opinionē hominū: nō autem fm naturam ipsoꝝ vitioꝝ. Ad tertiu dicendū q̄ cuz dicitur intpātia eē maxime ex pbzabilis: ē itelligēdū iter vitia hūana q̄. s. attendūtur fm passiones hūane nāe aīali cōformes. s. illa vitia q̄ excedūt modū hūane nāe sunt magis exprobrabilia. z tñ etiam illa vidētur reduci ad genus intēperantie fm quēdā excessus: sicut si aliqs dlectaretur ī cōmestione carniū hūanarū: aut in coitu bestiarum aut masculoꝝ.

Quēdē **Inde cōside**
randū ē de ptib⁹ t̄pantie. Et p̄ de ipsis partibus in generali. 2.º de singulis earum in speciali.

Ad primuz sic proce

dit. Videtur q̄ **Tullius** i sua rethorica icōuenienter assignet ptes t̄pantie quas dicit eē cōtinentiā: clemētiā: modestiā. **Continentiā**. n. virtutē diuidit in 7º ethicōꝝ. sed t̄pantia cōtinet̄ sub virtute. q̄ cōtinentiā nō ē ps t̄pantie. **Clemētiā** videt̄ eē mitigatiua odij ul' ire. t̄pantia aut nō ē circa hº mōi s. circa delectationes tactus ut dictū ē. q̄ clemētiā nō est ps t̄pantie. **Modestia** consistit in exterioribus actibus. **Uñ** z ap̄t̄s dicit ad philippēses 4.º. **Modestia** v̄ra nota sit oībus hoībus. sed actus exteriores sūt materia iusticie ut s̄ habitū ē. q̄ modestia magis ē ps iusticie q̄ t̄pantie. **Macrobius** sup̄ somniū **Scipionis** ponit multo plures t̄pantie ptes. dicit. n. q̄ tēperatiā seq̄t̄ modestiā: verēcūdiā: abstinentiā: castitā: honestas: moderaº: p̄citas: sobrietas: pudicitia. **Andronicus** etiā dicit q̄ familiares t̄pantie sūt: austeritas: cōtinentiā: hūilitas: simplicitas: ornat⁹: bona ordinatio: p se sufficiētia. **Videt̄** q̄ **Tullius** enumerasse tēperantie ptes. **R̄** dicit dū q̄ sicut s̄ dictuz ē: alie virtutis cardinalis triplices ptes eē p̄nt̄ s. integrales: subiectiue z potentiales. z dicitur partes integrales alicuius virtutis conditiones q̄s necesse ē concurrere ad virtutē. et fm hoc sūt due ptes integrales t̄pantie. s. verēcūdiā p̄ quā aliqs refugit turpitudinem tēperantie **Triā**. z honestas p̄ quā. s. aliqs amat

pulchritudinē tēperantie. nam sicut et dicit p̄ p̄cipue t̄pātia iter virtutes vēdicat sibi quēdam decorē. z vitia in t̄pantie maxie turpitudinē h̄nt. ptes aut̄ subiectiue alicui⁹ virtutis dicitur spēs eius. **Oporet** autem diuēficare spēs virtutum fm diuēsitatē materie vel obiecti. **Est** aut̄ t̄pantia circa delectationes tact⁹ que diuidūtur in duo genera. nā oīdā ordinātur ad nutrimentū. z i his q̄tū ad cibū ē abstinentiā. q̄tū aut̄ ad potū pp̄ie sobrietas: q̄daz h̄o ordinant̄ ad v̄z generatiuā. z in his q̄tū ad delectationē p̄ncipalē ipsius coit⁹ ē castitas. q̄tū aut̄ ad delectationes circūstātes: puta q̄ sūt in osculis tactib⁹ z amplexib⁹: attenditur pudicitia. ptes aut̄ potētiales alie virtutis p̄ncipalis dicitur virtutes secundarie q̄ modū quē p̄ncipalis virtus obseruat circa aliquā p̄ncipalē mām idem obseruant i quibusdā alijs materijs in q̄bus nō ē ita difficile p̄tinet aut̄ ad t̄pantiam moderari delectationes tactus q̄s difficilimū ē moderari. vñ quecunq̄ virtus moderationē quādā opatur in aliq̄ materia z refrenationē appetitus aliqd̄ tēdēt̄ poni pōt ps t̄pantie sicut virtus ei adiuēta. qd̄ quidē contingit tripliciē. **Uno** i inferioribus moribus aī. **Alio** in exterioribus motibus et actibus corpis. 3º mō in exteriorib⁹ reb⁹. p̄t̄ motū aut̄ concupie quē moderat̄ z refrenat t̄pantia tres motus iueniūtur in aīa in aliqd̄ tendētes. **Prim⁹** quidē ē mot⁹ volūtatis cōmote ex ipetu passiōis. z hūc motū refrenat cōtinentiā: ex q̄ fit ut h̄o imoderatas occupat̄ patiat̄: volūtatis tñ nō viciē. **Alius** aut̄ motus int̄ior in aliqd̄ tēdēs ē mot⁹ sp̄et̄ z audacie que ipsam conseq̄t̄: z hūc motum moderat̄ siue refrenat humilitas. **Tertio** aut̄ mot⁹ est ire tendens i vindictā quē refrenat māfuetudo siue clemētiā. **Circa** motus aut̄ z act⁹ corpales: moderationē z refrenationē facit modestiā: quā **Andronicus** i tria diuidit: ad q̄rū primū p̄tinet discernere quid sit faciendum: z quid dimittēdū: z quid quo ordine sit agēdū. z in hoc firmiter persistere. z q̄tū ad h̄ ponit bonam ordinationem. aliud autem est q̄ h̄o in eo qd̄ agit decētiam obseruet. z q̄tū ad hoc pōit ornatū. tertiu aut̄ ē in colloquijs amicoꝝ: uel quibuscūq̄ alijs. z q̄tū ad h̄ ponit austeritas. **Circa** exteriora h̄o duplex moderatio ē adhibēda. p̄ quidē ut sup̄flua nō requirātur. z q̄tū ad h̄ ponit a macrobio p̄citas. z ab **Andronico** p se sufficiētiā. 2º v̄o

Inde cōside
Ad primuz sic proce
Ad primuz sic proce